Med disse listene kan du bli kvitt skjeggkre

I kampen mot skjeggkre er det lett å tenke at du har tapt. Men ekspertene har råd. Det finnes måter å bli kvitt de ekle skadedyra.

Av ifi.no

Skjeggkre er frykta skapninger i norske hjem. De er ekle, kan krabbe opp i senger, badekar og vasker, og de kan gjøre boligen din mindre verdt. Men det finnes løsninger som gjør at du kan få bukt med de vemmelige krypa.

Slik blir du kvitt dem

Kenneth Ervik er skadesjef hos Nokas Skadedyrkontroll og skjeggkre-ekspert. I tillegg til egen FoU-godkjent forskning i Nokas Skadedyrkontroll, sitter Ervik i fagrådet i Folkehelseinstituttets (FHI) forskningsprosjekt på skjeggkre, der de har utført feltundersøkelser og vært med på å effektivisere bekjempelsen.

– Den mest effektive metoden for å bekjempe skjeggkre på, er å gjennomføre en kartlegging, for å finne ut av omfang og arnesteder, eller klekkesteder. Kartleggingen legger grunnlaget for hvilke tiltak som bør settes i gang. Skjeggkre dør av Det mest effektive er bekjempelse med forgifta åte. I FHIs forskningsprosjekt har vi kommet frem til og fått godkjent et aktivt stoff for profesjonelt bruk, som er svært effektivt. Det er også det beste når det kommer til helse og miljø. Men å legge ut åte er kun for

profesjonelle. Skal du gjøre det selv, må du bytte ut åte med sprøytemidler, forklarer han.

MARERITT: Skjeggkre er små, men frykta skapninger for huseiere. De er ekle å møte på, kan krabbe rundt i senger, vasker og badekar, og kan gi verdiforringelse på boligen.

Skjul bak lister

Skjeggkre dør av insektmidler, åte, pulver, sprøyting og teip, og uansett hvilken måte du velger anbefales det at du gjør det bak en list.

– Skjeggkre trives best i mørket, i små «tunneler», og FHI anbefaler bruk av såkalte insektlister, for eksempel av typen Deco PestBoard. Listene har et hulrom der skjeggkreene kan vandre fritt, og midlene du bruker blir da skjult bak listene, slik at tiltakene ikke synes, midlene får lenger holdbarhet og barn og dyr beskyttes mot å komme nær gift, sier Ervik, og utdyper:

– Sprøytemidler er for eksempel kontaktgift og bør påføres bak list. Åte lagt ut av profesjonelle er utsatt for støv og kan miste effekt hvis det ligger åpent. Det samme gjelder teip. I tillegg bryter sollys ned insektmidler, og med list blir de ikke utsatt for slitasje, støv og sol. Derfor gir det lenger holdbarhet. Og der det er barn og dyr som enten kan komme nær eller få i seg midlene, bør det i hvert fall benyttes lister, råder eksperten.

SMART LIST: Deco PestBoard er avtagbare og festes med smarte veggmester. Bak er det hulrom med plass til åte.

Økende problem

Deco Systems er leverandør av listen som FHI anbefaler.

– Det er tydelig at problemet med skjeggkre har blitt betydelig større de siste årene, og flere og flere er på utkikk etter effektive måter å få bukt med problemet på. Ved å bruke avtagbare lister med hulrom bak, kan du effektivt bekjempe skjeggkre uten at barn eller andre blir eksponert for insektsmidler, forklarer Olaf Rimstad hos Deco Systems.

LISTER: Deco PestBoard anbefales av FHI sammen med bruk av insektsmidler, åte, teip, pulver og andre tiltak. Det gir lenger holdbarhet, tiltakene skjules og barn og andre eksponeres ikke for midlene.

Huseiernes mareritt

Det er ingen tvil om at bekjempelse av skjeggkre står høyt på lista hos mange. For de små dyrene er alle huseieres mareritt.

– Å ha skjeggkre hjemme kan gi en verdiforringelse på boligen. Men hovedgrunnen til at vi ikke vil ha de hjemme, er rett og slett at de er ekle. I motsetning til søstera, vanlig sølvkre, blir skjeggkre vesentlig større, oppimot fem centimeter fra følehorn til haletråder. De kan også klatre på vegger og krabbe opp i senger, badekar, vasker og kjeler. Og da er toleransegrensen vår nådd, forklarer Kenneth Ervik.

Store mørketall

Akkurat hvor mange som i dag sliter med skjeggkre hjemme, er uvisst. Det er fordi mørketallene trolig er så store.

– Det vi vet er at det er utført rundt 3500 skjeggkrebehandlinger i 2018, det vil si bekjempelser utført av skadedyrfirmaer og rapportert til FHI. Men her er det nok mange mørketall. Mange utfører det selv og en del vet ikke at de har det, tror det er sølvkre eller ikke bryr seg. Derfor vet vi ikke hvor mange som har skjeggkre hjemme i dag eller hvor mange det blir, sier Ervik.

LØSNING: Det finnes heldigvis råd for deg som har oppdagen skjeggkre hjemme. Bekjempelse med forgifta åte er å anbefale, men skal du gjøre det selv kan du også bruke sprøytemidler, teip eller andre tiltak – helst brukt bak lister.

Kenneth Erviks 4 trinn til bekjempelse av skjeggkre:

Kartlegge omfang og arnesteder/klekkesteder

Bekjempelse med forgiftet åte, sprøytemidler eller andre typer tiltak, sammen med bruk av PestBoard

Iverksette IPM-tiltak (Integrated Pest Management). Det må flere tiltak til samlet for å oppnå ønsket resultat. Eksempelvis å identifisere og fjerne fuktkilder og matkilder, drive temperaturkontroll, benytte feller og tettearbeid med skjeggkreSTOPP

Etterkontroll/etterbehandling. Sette ut feller, monitorere og vurdere tiltak